

Ernest Alfred Henri Philip Willem Frijda is geboren op 19 februari 1909 in Arnhem. Hij was een zoon van Willem Frijda en Paula Ansel. Hij had een zusje Lotti (1915) en Ilse (1925). Het gezin woonde in Utrecht en hun vader was handelsagent. Hij bemiddelde bij de verkoop van groenten tussen Nederlandse en Russische handelaren. Voor zijn werk was hij veel onderweg. De familie was joods.

Tussen 1928 en 1931 was Ernst welpenleider bij de horde van groep 2, de Salwegagroep in Utrecht. Later werd hij hopman bij Groep 1 de Scheepsjongens. Jan Ellerman was daar Schipper. In 1937 verhuisde het gezin naar Maartensdijk en Ernest stopte in december als hopman bij de groep. Ernst neemt in 1939 de rol van Oubaas bij de stam van de Tuindorpgroep op zich. Zijn zus Lotti was assistent welpenleidster bij groep 1 en werd in 1938 Akela bij Groep 16 Tuindorpgroep.

Ernest trouwt in 1939 vanuit het ouderlijk huis. Zijn vrouw Henriëtte Albertine Boot is niet-joods. Een poosje woont het jonge echtpaar in bij de ouders van Ernest. Ernest is leraar wis- en natuurkunde. Korte tijd wonen Ernest en zijn echtgenote in Schiedam waar Ernest lesgeeft. De oorlogssituatie in en rond Schiedam wordt door het echtpaar als gevaarlijk ervaren. In 1940 besluiten zij om te verhuizen naar het veiliger geachte Wassenaar waar zij gaan wonen in de Crocusstraat. Ernest gaat lesgeven op het Rijnlands Lyceum. Daar wordt Freddie da Silva, een joodse leraar biologie en aardrijkskunde, één van zijn collega's. In datzelfde jaar wordt hun eerste dochter geboren en krijgt de naam Wilhelmina. In 1942 en 1943 worden de andere dochters geboren: Ernestine en Marjolein.

Vanaf 1942 houdt Ernest zijn jongste zusje Ilse, op dat moment 15 jaar, verborgen in huis. Als vol-joods kind loopt zij immers gevaar. Omdat hun ouders bij een razzia zijn opgepakt, zorgen burens in Maartensdijk dat Ilse bij haar broer kan komen wonen. Hun ouders worden op 28 mei 1943 in vernietigingskamp Sobibor vermoord. In deze periode geeft Ernest al geen les meer. Vanwege verregaande maatregelen tegen o.a. joodse leraren is hij al eind 1940 ontslagen. Om in zijn levensonderhoud te kunnen voorzien geeft hij nog een paar maanden bijlessen aan huis, totdat dit ook door de Duitse bezetter wordt verboden. Hun huis wordt dan gedeeld met een ander gezin dat niets weet van de joodse achtergrond van Ernest Frijda. Die joodse achtergrond weerhoudt hem er niet van om actief te worden in het verzet. Onderduikers die op de vlucht zijn, vinden bij hem een tijdelijk onderdak. Vervolgens regelt Ernest voor hen een permanente, veilige plek.

Bij een overval op een distributiekantoor gaat het mis. Er wordt een lijst met namen van betrokkenen gevonden. Iedereen op de lijst wordt gearresteerd. Op 2 februari 1944 valt de politie het huis in de Crocusstraat binnen en neemt iedereen die daar op dat moment aanwezig is, mee. Ernest, zijn vrouw, hun drie jonge kinderen en Ilse moeten plaatsnemen in de vrachtwagen die inmiddels voor de deur staat. Met stemverheffing geeft de vrouw van Ernest aan dat zij officiële documenten heeft waarmee zij kan aantonen dat zij en haar

kinderen niet van joodse afkomst zijn. Daarop mogen zij uitstappen en worden Ernest en Ilse als strafgevangenen afgevoerd naar het Oranjehotel in Scheveningen waarvandaan zij drie dagen later worden overgebracht naar kamp Westerbork. Tijdens het korte verblijf daar vindt er nog een briefwisseling plaats tussen Ernest en zijn echtgenote. De laatste woorden aan zijn vrouw zijn: "Laat onze dochters niet met haat opgroeien." Op 3 maart 1944 worden Ernest en zijn zusje Ilse als strafgevangenen op transport gesteld naar vernietigingskamp Auschwitz-Birkenau. Ernest wordt daar op 6 maart 1944 vermoord.

Auschwitz was een concentratiekampcomplex dat tijdens de Tweede Wereldoorlog door nazi-Duitsland rondom de Poolse stad Oświęcim (Duits: Auschwitz) in het geannexeerde deel van Polen werd opgezet. Auschwitz was het grootste van alle Duitse concentratiekampen en bestond aan het einde van de oorlog uit Auschwitz I (het basiskamp (Duits: Stammlager) ten zuidwesten van de stad), Auschwitz II-Birkenau (het Vernichtungslager (vernietigingskamp) ten westen van de stad), Auschwitz III-Monowitz (een werkkamp ten oosten van de stad bij de IG Farben-fabriek) en tevens tientallen subkampen. Ongeveer 1,3 miljoen mensen werden naar Auschwitz gedeporteerd. Van hen zijn er ongeveer 1,1 miljoen om het leven gekomen; het grootste deel van de slachtoffers werd vergast. Van 1940 tot en met begin 1942 was het Auschwitz-complex voornamelijk een concentratiekamp; gevangenen kwamen om het leven door de combinatie van grove mishandeling, uitputting en ziekte. Vanaf het begin van 1942 tot oktober 1944 was de actieve massamoord op Joden net zo'n belangrijke functie van het complex.

Het is niet duidelijk wat het lot van de 18-jarige Ilse is. Zij is waarschijnlijk later dan haar broer Ernst omgekomen ergens in Polen of Duitsland, met als geregistreerde datum 30 juni 1944. De ouders van Ernest zijn beiden op 28 mei 1943 in Sobibor vermoord. De echtgenote van Ernest Frijda en haar drie dochters overleven de oorlog. Zijn zus Lotti komt op 9 september 1942 aan in concentratiekamp Ravensbuck en wordt later verplaatst naar concentratiekamp Auschwitz waar ze op 11 november 1942 wordt vermoord.

In het Rijnlands Lyceum hangt een plaquette ter nagedachtenis aan Ernst Frijda en Freddie Da Silva. Om de herinnering aan Ernest Frijda en zijn zusje Ilse levend te houden liggen er in de Crocusstraat op nummer 27 twee struikelstenen.

Meer informatie

[Waakt; orgaan der Padvinders Vereeniging Nederland, jrg 4, 1937, no 11, 1937 » 1937-12 - Pag. 11 | Delpher](#)

[Fluyt / Fust - Stichting Neerlandsch Verzetsmonument](#)

[Ernest Alfred Henri Philip Willem Frijda | Erelijst van Gevallenen 1940-1945](#)

[Ernest Alfred Henri Philip Willem Frijda \(oorlogsgravenstichting.nl\)](#)

[Ernest Alfred Henri Philip Willem Frijda \(joodsmonument.nl\)](#)

[20200512 Website Namenlijst WOII v 33 Publicatie \(INCLUSIEF WD\).xlsx \(wassenaartoen.nl\)](#)

[Archieven.nl - 1. Erelijst Verzet \(NIOD Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies\)](#)

[brochure-struikelstenen.pdf \(wassenaar.nl\)](#)

[Stolpersteine Crocusstraat 27 - Wassenaar - TracesOfWar.nl](#)

[Lijst van Jodentransporten vanuit Nederland - Wikipedia](#)
[Auschwitz \(concentratiekamp\) - Wikipedia](#)

Archief Wilhelminagroep Utrecht

Het Leidersblad april 1928

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.